

Ədəbiyyat qəzeti

Nəriman HƏSƏNZADƏ - 90

13 fevral 2021-ci il

7

Nəriman HƏSƏNZADƏ - 90

Hörmətli Nəriman müəllim!

Sizi, görkəmli Xalq şairimizi 90 illik yubileyiniz münasibətilə töbrik edirik. Zongin ononoloq malik olan müsəvir Azərbaycan poeziyasının görkəmli nümayəndələrindən biri kimi siz varlıq bütünlükə şəirdən yəgulmuş nadir şairimizdənəsiniz. Ədəbi təqdimidiniz, ümumiyyətə, ədəbiyyatın başımızın haqlı olaraq dəno-dəno qeyd etdiyi kimi, sizin yaradıcılığınız yeni modonunyot vo ədəbiyyat hadisəsidir.

Siz 18 fevral 1931-ci ildə Qazax rayonunun (indiki Ağstafa) Poylu qəsəbəsində anadan olmusunuz. İlk təhsil illorunuz doğma rayonunuzda almış, 1949-1953-cü illorəndə indiki Gəncə Dövlət Pedaqoji Universitetinin filologiya fakültəsində oxumusunuz. Sonra Moskvadakı iki illik ədəbiyyat kursunda və Qorki adına Ədəbiyyat Institutunda təhsilinizi davam etdirmisiniz. 1962-1965-ci illorəndə ADU-nun aspirantı olmuş, 1965-ci ildə "Azərbaycan-Ukrayna ədəbi olagaları" mövzusundan dissertasiya müdafiə edərək alimlik dərəcəsi almışınız. 1962-ci ildə Respublika Televiziya və Radio Verilişlər Komitəsində müxtəlif vəzifələrdə işləmiş, "Azərbaycan gəncəri" qəzetiində "Azərbaycan" jurnalında səhba müdürü, "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetinin baş redaktoru (1976-1990) vəzifələrində çalışmışınız. 1975-ci ildə Belarusiya SSR Ali Soveti Rəyasətinin faxri formanı və medal ilə təltif olunmuşunuz. SSRİ yazıçıları Ədəbiyyat Fondunda Azərbaycan bölməsinin direktoru olmuş, 1991-2001-ci illərdə Mətbuat və İnformasiya nazirinin birinci müavini vəzifəsində çalışmış, Azərbaycan Respublikası Nazirliy Kabinetinin 221 sayılı sərəncamı ilə Mətbuat və İnformasiya nazirinin ovoz etməsiniz. Hazırda Azərbaycan Milli Aviasiya Akademiyasının "Humanitar fənlər kafedrası"nın müdürü vəzifəsində çalışırsınız. Milli Aviasiya Akademiyası Elmi Şurasının üzvüsunuz. Azərbaycan yazıçılarının XI qurultayında katılıbığını qorarı ilə Ədəbiyyat Fondu İldar Heytinin sodri toyin edilmiş (2004), 2002-ci ildə Beynəlxalq Elmlər Akademiyasının (Azərbaycan bölməsi) müxbir üzvü, 2004-cü ildə isə akademiki seçilmişiniz.

Siz 1981-ci ildə Əməkdar incəsənət xadımı, 2005-ci ildə Xalq şairi adına layiq görülmüşünüz. Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin deputatı (1990-1995) kimilərənən fəaliyyətə göstərmiş, Heydor Əliyev mükafatına layiq görülmüş, "Şəhər" ordeni ilə təltif edilmişiniz. AYB-nın Ağsaqqallar Şurasının sodrisiniz.

Siz yaradıcılığın erkən yaşlarından başlamışınız. "Dostlar gözlezir məni" adlı ilk şeirlər kitabınız 1965-ci ildə çap edilib. Şeirlərinin dərinlikləri, dillərinin cəfərliliyi, sözlərinin coxşaxlı mahnırların bestələşməsi. Xalqımızın tarixi gələnlərinin özündə oks etdirən dram əsərləriniz Bakıda və Moskvada sahne höyrib. 40-dan çox kitabın müəllifiiniz.

"Zümrüd quşu", "Nəriman", "Kimin suali var?", "Nuru Paşa" və s. kimi əsərlərinizdə siz ədəbi qəhrəmanlarınızın tərcüməyihələmən özünüzünən do mənsub olduğunuz milli ölkənin tərcüməyi-hələ soviyyətən qaldırılmışsınız. Ədəbi təqdimidən qeyd etdiyi kimi, siz əsərlərinizdən bir şairin ola biləcəyi qədər tarixçi, şair-filosofsun və ya yaşanış həyatının statistikasından, xronologiyasından da-ha çox mahiyyətində, bu güñ gotirib çıxaran, ya da sabahları hesablanması məntiqino nüfuz edə bilirsınız. Hər bir böyük şairin yaradıcılığı üçün səciyyəvi olan hələr ki, siz de məhz bu yolla gedərək tərcüməyi-hələ ictihami soviyyətə qaldırı bilirsınız. Eyni zamanda qüdərtli cəfər fətökkürünə sahib bir şənətkar kimi siz tarixi və tarixi qəhrəmanları müsəvir baxışından töqdim edir, müasirələrinizdirsiniz.

Siz həyatınız boyu qarşısında çıxan yaxşılıqlarda, yaxşı insanlarda yaşaya bilən şəxsiyyətlərdəniz. O insanlar, özünündən qeyd etdiyiniz kimi, ədəbiyyatda, da, həyatda da sizin taleyinəndən döndür. Siz onları axtarıb-təpmamışdır. On kritik, çıxılmazlıq möqəmlərindən o adamlar özürləri sizin qarşınızda çıxmışdır; bir tale, ömrü-gün, şəns boxşısı, boxtiyarlığı kimi. Bu sirada ustəd sonərkarımız Mir Colalın unudulmaz xidmətləri var. Bu sirada "Nəriman", "Kimin suali var?", "Zümrüd quşu" əsərlərinizin üzə çıxmamasına, uğur qazanmasına manc olan çötinliklərin qarşısının almasından xüsus yeri olan ümummilli lider Heydor Əliyevin müstəsna rolu ləkəndən, xuxanın başdan golur. Daha şairimiz N.Gəncəvinin dediyi kimi, nəaliyyəti, uğuru həner və istedaddan da öncə tale həlli edir. Bu monadə taleyin səzo boxş etdiyi və haqqını olan şöhrət çələngini siz hər şoxşiyət bütövlüyündən, arcidil zəhmətiniz, sədəqəti ömr yoluñuzla qazanmışınız. Siz həyatı, tərcüməyi-hələ əsərlərindən olan nadir sonərkarımızdanızsınız. Siz bütün həyatınız boyu "Tarix, soni oxuyuram Mən Türk "can" deyo-deyo" düşüncəsilə yazib-yaratmışınız. Azərbaycan və dünyada oxucuları ilə "ürək dilində" danışmağa, ünsiyyət saxlamağa müvəffiq olmuş ustəd söz sahibi kimi siz poeziyamızın yeni nofəs, əsl şənət havası, meyəri gotirmisiniz. Emosiyalarımız həzin və kövək notlardan golur. Siz həyatda və mösihdə nə qədər səmimisiniz, poeziyada da bir o qədər somimi və sadəsiniz.

Eyni zamanda sizin, xalqımızın keçmişini canlandıran mənşət sohne əsərləriniz öz bodı möziyyətləri, məzmun dolğunluğu və mövzuya aktuallığı ilə teatrlarımızın repertuarlarında layiqli yer tutmaqdadır. "Bütün Şərq bilsin", "Atabəyələr", "Pompeyin Qafqaz yürüyüşü", "Midiya sarayı" kimi mənşət pəsərləriniz, "Nəbat xalanan çörəyi", "Kimin suali var?" əsərləriniz respublikamızın müxtəlif tətərlərində tamaşa qoyulmuş, seçilmiş əsərlərinizin oncildiliyi coxşaxlı oxucularınız tərəfindən rəqbotla qarşılınmışdır.

Hörmətli Nəriman müəllim!

Sizi bir daha 90 illik yubileyiniz münasibətilə töbrik edir, sizə cansağlığı və yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıq.

